

ФОП Первинні документи

ФОП, які працюють на загальній системі оподаткування, без первинних документів не можуть обійтися, оскільки розмір їх оподаткованого доходу безпосередньо залежить від суми витрат, підтверджених первинними документами. Іншими словами, є документи, які підтверджують витрати, - менший розмір доходу, з якого платити податки. Немає - платимо 19,5% ПДФО + військовий збір і 22% ЄСВ з усієї суми доходу. Чи цікавий бізнес, якщо 41,5% потрібно сплатити в бюджет? Тому наявність первинних документів просто необхідна.

У єдинників ситуація дещо інша. ФОП, які обрали першу, другу або третю групу без ПДВ, зобов'язані вести облік тільки доходів. А ті, які обрали третю групу з ПДВ, ще й витрат. Багато з них вважають, що їм первинна документація не потрібна.

Податкова, як контролюючий орган, дотримується іншої точки зору. І базує її на нормах ПКУ, вказуючи на те, що ці норми стосуються всіх платників податків.

Законом України від 14.07.2020 р. № 786-IX внесено зміни в п. 296.1 ст. 296 ПКУ, які застосовуються з 1 січня 2021 року. Згідно з цими змінами визначено новий порядок ведення обліку доходу єдинниками першої - третьої груп.

З цієї дати ПКУ передбачено, що фізичні особи - підприємці - платники єдиного податку першої і другої груп та платники єдиного податку третьої групи, які не є платниками ПДВ, **ведуть облік доходів у довільній формі**. Обов'язковим для них є помісячне відображення отриманих доходів.

Фізичні особи - підприємці - платники єдиного податку третьої групи, які є платниками ПДВ, як і раніше ведуть облік доходів і витрат, але в довільній формі. Вони, як і неплатники ПДВ, повинні помісячно відображати отримані доходи і понесені витрати. Водночас, як і раніше, витрати не зменшують розміру доходу для визначення об'єкта оподаткування.

Варто зазначити, що норми ПКУ, які стосуються ведення обліку ПДВ, для єдинників - платників ПДВ не змінилися: облік ведеться на підставі первинних документів і податкових накладних.

Всі первинні документи можна розділити на дві групи:

- документи, що підтверджують **доходи**. Це документи, які ФОП оформляє під час надання послуг (продажу товарів) клієнтам та/або покупцям для оплати;
- документи, що підтверджують **витрати**. Це документи, які ФОП отримує від постачальників за надані йому послуги або придбані ним товари.

